

Ügyiratszám: 40. 460/2016.

...../.....(.....) határozat melléklete

FERTŐBOZ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

2015. ÉV

SOPRON ÉS TÉRSÉGE ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS

TARTALOMJEGYZÉK

- I. Bevezetés**
- II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása**
  - 1. 2015. évi ellenőrzési lista**
  - 2. A tervfeladatok teljesítésének értékelése**
  - 3. A bizonyosságot adó tevékenység keretében végzett ellenőrzések fontosabb megállapításai**
  - 4. A tanácsadó tevékenység**
- III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján, javítására tett fontosabb javaslatok**
- IV. Az intézkedési tervek megvalósítása**
- V. Éves értékelés a belső ellenőrzés tárgyi és személyi feltételeiről**
- VI. A belső ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok**

I. BEVEZETÉS

Az „Éves Ellenőrzési Jelentésünket” a Nemzetgazdasági Minisztérium által kidolgozott módszertan szerint állítottuk össze.

II. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

1. A 2015. évi ellenőrzési lista

Szabályszerűségi ellenőrzés:

1. 23 önkormányzat selejtezési tevékenysége kontrolljának és lebonyolításának, továbbá a vagyongazdálkodás vezetés kontrolljának és gyakorlatának a minősítése.
2. Sopron és Térsége Önkormányzati Társulásnál a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok (szakmai teljesítésigazolás és kötelezettségvállalás ellenjegyzése) működésének a minősítése.
3. Sopron és Környéke Szociális – Gyermejjóléti Intézményfenntartó Társulásnál a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok (szakmai teljesítésigazolás és kötelezettségvállalás ellenjegyzése) működésének a minősítése.
4. Hegykő és Fertőszentmiklós Vízbázis Biztonságba Helyezése Önkormányzati Társulásnál a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok (szakmai teljesítésigazolás és kötelezettségvállalás ellenjegyzése) működésének a minősítése.
5. Sopron MJ Város Önkormányzata „Gazdasági Programja” jogszabályi előírásoknak való megfelelésének a vizsgálata.
6. Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala belső kontrollrendszerének átfogó értékelése.
7. Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala mezőőri feladatellátásának első tapasztalatai.
8. A Soproni Múzeum raktározási rendjének kontrollja és gyakorlata.

Rendszerellenőrzés:

1. Soproni Szociális Intézmény belső kontrollrendszerének vizsgálata.

2. A tervfeladatok teljesítésének értékelése

Összességében 2015. évben a belső ellenőrzési feladat ellátására társult 24 önkormányzatnál és 3 önkormányzati társulásnál tartottunk belső ellenőrzést. Ez 18 vizsgálatot jelentett, melyre 478 revizori napot fordítottunk.

Valamennyi betervezett önkormányzat és önkormányzati társulás vizsgálatát elvégeztük.

Megjegyzés: Sopron MJ Város Önkormányzatánál 2015. évre tervezett - külső szakértői kapacitást igénylő informatikai rendszer-ellenőrzést a Hivatal vezetése maradványkockázatként kezelte, így ezt a vizsgálatot a 2016. évi ellenőrzési tervben újból szerepeltettük. A Soproni Szociális Intézmény 2014. évi rendszerellenőrzése 2015. évre áthúzódó vizsgálat volt, ezért erről itt adunk tájékoztatást, míg Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala leltározási feladatai megszervezésének, lebonyolításának a szabályszerűségi vizsgálata ez évre áthúzódó, jelenleg le nem zárt ellenőrzés, ezért az éves ellenőrzési jelentés erről adatot nem tartalmaz.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja egy esetben merült fel.

Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala köztisztviselője saját gépjárművét hivatali célra úgy „használta” folyamatosan – 2013. 08. és 2015. 12. között -, hogy gépjárműve műszaki érvényessége lejárt, melyről hamisan nyilatkozott. A gépjármű forgalomból történő kivonása ellenére a dolgozó folyamatosan gépjárműhasználatot számolt el, melynek nagyságrendje a jelzett időszakban 2. 404. 868 Ft volt. A belső ellenőrzés a munkáltató részére jelezte, hogy a köztisztviselővel kapcsolatban fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény gyanúja merült fel. Ezt követően a dolgozó munkaviszonya a Polgármesteri Hivatalban megszűnt.

A „Belső Ellenőrzési Kézikönyv” előírásai szerint a belső ellenőr köteles **összesített értékelést** és véleményt megfogalmazni az általa ellenőrzött területről. Az értékelés 2015. évben az alábbiak szerint alakult:

- **megfelelő:** 3
- **korlátozottan megfelelő:** 5
- **gyenge:** 9
- **kritikus:** 1
- **elégtelen:** nem volt

Az **összesített értékelést** összesen **70** megállapítás támasztja alá. Megállapításainkat rangsoroltuk, aszerint, hogy milyen hatással vannak az ellenőrzött tevékenységre, beleértve a belső irányítási és ellenőrzési rendszer hatékonyságára és eredményességére vonatkozó befolyásukat:

- **kiemelt jelentőségű megállapítás:** 24
- **átlagos jelentőségű megállapítás:** 31
- **csekély jelentőségű megállapítás:** 15

Az elvégzett vizsgálatainkra az ellenőrzött szervezetek részéről észrevétel nem érkezett.

3. A bizonyosságot adó tevékenység keretében végzett ellenőrzések fontosabb megállapításai

Az alábbiakban röviden összegezzük az egyes ellenőrzési jelentéseink főbb megállapításait. Értelemszerűen az „Éves ellenőrzési jelentésünk” ezen fejezete **csak az adott önkormányzatra, önkormányzati társulásra vonatkozó vizsgálat megállapításait tartalmazza**. Külön éves ellenőrzési jelentés készült minden önkormányzatra, és minden önkormányzati társulásra vonatkozóan is.

Az általánosítható megállapítás miatt kiemeljük, hogy **23 önkormányzatnál vizsgáltuk a selejtezési tevékenység kontrollját és lebonyolítását, továbbá a vagyongatásster vezetés kontrollját és gyakorlatát**, melynek összesített értékelése - 10 jelentés készült - az alábbi:

- **megfelelő: -**
- **korlátozottan megfelelő: 4**
- **gyenge: 6**
- **kritikus: -**
- **elégtelen: -**

A fenti vizsgálatokból kiemeljük, hogy **9 önkormányzatnál a főkönyvi nyilvántartás szerinti ingatlanvagyon bruttó értéke összesen mintegy 76,1 MFt –tal eltért az önkormányzati vagyongatássteri nyilvántartásban szereplő vagyoneértéktől.**

Fertőboz Község Önkormányzatánál tartott belső ellenőrzések:

A vizsgálat során felmértük és értékeltük az önkormányzat selejtezési tevékenységének szabályozottságát, a selejtezés lebonyolításának szabályszerűségét, a vagyongatásster-vezetés kontrollkörnyezete kialakítását, valamint a vagyongatásster egyeztetésének gyakorlatát.

Főbb megállapításaink a következők voltak:

Az önkormányzat rendelkezik a „Felesleges vagyontárgyak hasznosításának és selejtezésének a szabályzatával”. A hatályos kontroll tartalmában általában megfelel a folyamat szabályszerű lebonyolításához. Megállapítottuk, hogy a belső szabályozástól eltérően az évenkénti, folyamatos feltárás folyamata nem dokumentált. A selejtezési tevékenységet az utolsó, 2012. évi selejtezési dokumentumok alapján minősítettük. A 2012. évi selejtezés lebonyolítása a belső szabályozásban foglaltak szerint történt. Az eszközök kivezetése az analitikus nyilvántartásból megtörtént.

Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokról az ingatlanvagyon-katásztert felfektették, folyamatos vezetése külső szolgáltatóval kötött szerződés alapján biztosított volt. Az önkormányzati vagyongatássterben szereplő ingatlanvagyon számviteli nyilvántartás szerinti bruttó értékének és az ingatlan vagyongatássteri nyilvántartásában szereplő ingatlanvagyongatásster bruttó értékének egyezőségét a belső ellenőrzés a 2014. év végi állapotra vonatkozóan minősítette. Megállapítást nyert, hogy a 2014. évi főkönyvi nyilvántartás szerinti

ingatlanvagyon számviteli nyilvántartás szerinti bruttó értéke 1. 142. 787 Ft-tal eltért az önkormányzati vagyonszázezeri nyilvántartásban szereplő vagyoneértéktől. Az eltérések teteles megokolását helyszíni ellenőrzés lezárásáig a belső ellenőrzés részére bemutatni nem tudták.

A 147/1992. (XI.6.) Korm. rendelet 1.§ (2) bekezdésében előírt - „, a kataszter ingatlan adatlapjának, valamint a földre, a közműre és az egyéb építményre vonatkozó betélapjainak az adatai, meg kell hogy egyezzenek a földhivatal ingatlan-nyilvántartásának azonos adattartalmú adataival, illetve a közmű üzemeltetőjének nyilvántartásával” - egyeztetésre a nyilvántartás megnyitása óta egyetlen alkalommal sem került sor.

Vizsgálatunk során **1 csekély és 1 kiemelt** jelentőségű megállapítást tettünk.

A megállapításokhoz kapcsolódóan a belső ellenőrzés a felesleges eszközök folyamatos feltárása szükségessége, a vagyonszázezeri és számviteli nyilvántartások egyezősége, a földhivatali nyilvántartással történő egyeztetés, illetve az adatvédelem vonatkozásában fogalmazott meg **javaslatokat**.

Az ellenőrzés nyomán kialakított véleményünk a vizsgált területekről, illetve folyamatokról összességében **gyenge** volt.

4. A tanácsadó tevékenység

A helyszíni vizsgálatok kapcsán számos kérdésben foglalmaztuk meg szakmai véleményünket a konkrét vizsgálati programpontokon túl is. A helyszíni ellenőrzési alkalmak mellett - elsősorban telefonon - több esetben fordultak az egyes hivatalok vezetői, dolgozói szakmai kérdésükkel szervezetünkhöz.

Az éves ellenőrzési terv készítésekor tanácsadói felkérés a belső ellenőrzéshez nem érkezett.

Év közben Fertőd Város Polgármesterétől érkezett felkérés arra vonatkozóan, hogy a Hivatala által – az önkormányzat által alapított és fenntartott óvoda-bölcsőde dolgozóinak besorolása tárgyában – készült feljegyzést szakmailag tekintsük át. Megállapítottuk, hogy egyes dolgozók besorolásai helytelenek voltak, melyek elsősorban abból adódtak, hogy az intézményvezető rosszul értelmezte a pedagógusok kötelező továbbképzésével kapcsolatos jogszabályi előírások érvényesítését. A helytelen átsorolások 2002-2011. évekre vonatkoztak. A KIR rendszer megfelelő moduljainak teljes körű alkalmazásával, illetve a dolgozók adatainak pontos felvitelével, valamint a továbbképzések nyomon követhető, áttekinthető nyilvántartásával a hibák nagy része kiküszöbölhető lett volna.

Ugyan csak év közben kért módszertani segítséget Kópháza Polgármestere az élelmi anyagok nyilvántartási és az élelmezési szolgáltatás önköltségszámítás rendszerére vonatkozóan. A megfelelő segítséget írott formában megadtuk.

III. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN, JAVÍTÁSÁRA TETT FONTOSABB JAVASLATOK

Fertőboz Község Önkormányzatánál a belső kontrollrendszerre vonatkozó megállapításaink az utolsó e tárgyban tartott belső ellenőrzés alapján a következők voltak:

A belső ellenőrzés által vizsgált kontrollok vonatkozásában a **kontrollkörnyezet** kialakítása általában megfelelőnek mondható, ugyanis a szervezeti célok elérését segítő kontrollok rendelkezésre állnak, a szervezet belső struktúrájának kiépítése megfelelő. Néhány területen módosítás, illetve kiegészítés indokolt, elsősorban a hatályos SZMSZ néhány pontjában (a hivatal szervezeti ábrája, az irányító szerv által a költségvetési szervhez rendelt más költségvetési szervek felsorolása), de az Alapító Okirat gazdálkodási besorolásra vonatkozó rendelkezése is.

A **kockázatkezelés** szabályozása csak részben felel meg a tárgyban kiadott nemzetgazdasági minisztériumi módszertannak, a közös hivatalnál a kockázatfelmérések elmaradtak.

A közös hivatal **pénzkezeléssel, pénzgazdálkodással kapcsolatos kontrolltevékenységeinek** kialakítása a jogszabályi előírásoknak részben megfelel. A belső ellenőrzés által vizsgált időszak készpénz- és bankforgalmát alapokmányok támasztották alá, azonban a jegyző pénzgazdálkodási aláírási jogkörét „gumibélyegzővel” helyettesítette, ezzel megsértve a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 167. § (1) bekezdése c. pontjában foglalt előírást.

A közös hivatal **információs és kommunikációs rendszerének** szabályozása kiegészítésre szorul úgy, hogy az alkalmas legyen objektív módon tájékoztatást nyújtani hivatalon belül és az ügyfeleknek egyaránt. Biztosítani kell, hogy a kívülről érkező információk a megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül eljussanak azokhoz a szervezeti egységekhez, amelyek az információkat hasznosítják.

Tekintettel a szervezet tagoltságára is (székhely, telephely, kirendeltség) a szóban és e-mailban történő információ átadáson túl szükséges a belső kapcsolattartás formáit szabályozni olyan részletességgel, melyből egyértelműen megállapítható:

- a gyakoriság,
- kapcsolattartás módja,
- feladatkiosztás rendszere,
- beszámoltatás rendszere,
- határideje,
- dokumentálásának módja.

A külső kapcsolattartás az elektronikus közzététel jogszabályi követelményének biztosításával fejlesztendő.

A **nyomon követés** egyes részelemei működnek a közös hivatalnál, de a rendszerszerű szabályozás és gyakorlati kialakítás még feladatként jelentkezik.

IV. AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA

A Belső ellenőrzés minden jelentését javaslatokkal és ajánlásokkal zárta, megjelölve a feladatot, felelőst és a határidőt. 2015. évben **összesen 160 javaslatot** tettünk. Főbb javaslatainkat az „Éves ellenőrzési jelentésünk” egyes összegző vizsgálati megállapításai után rögzítettük.

A belső ellenőrzés „Ellenőrzési Jelentései” a hiányosságok feltárása mellett, azok kijavítására irányuló javaslatokat – feladat, felelős, határidő megjelölésével – is tartalmaztak. Ezzel az ellenőrzés jelentősen segítette az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek vezetőit intézkedési terv készítési feladataik ellátásában.

„Intézkedési Tervek” Fertőboz Község Önkormányzatánál megtartott ellenőrzések vonatkozásában:

Az önkormányzat a szükséges „Intézkedési Tervét” elkészítette, jelentési kötelezettségének eleget tett.

V. ÉVES ÉRTEKELÉS A BELSŐ ELLENŐRZÉS TÁRGYI ÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEIRŐL

A Belső ellenőrzés jogszabály által előírt **erőforrás meghatározását** az elfogadott „Stratégiai Ellenőrzési Terv” tartalmazza.

A Belső ellenőrzésnél **3 fő státusz** állt rendelkezésre a belső ellenőri feladatok ellátására az alábbiak szerint:

- belső ellenőrzési vezető,
- belső ellenőrzési munkatárs I.,
- belső ellenőrzési munkatárs II.

Valamennyi belső ellenőr rendelkezik szakirányú felsőfokú állami iskolai képesítéssel és szakirányú középfokú képesítéssel is. A **belső ellenőrök regisztráltak** a költségvetési szerveknél belső ellenőrzési tevékenységet végzők **nemzetgazdasági minisztériumi nyilvántartásában**. A belső ellenőröket több évtizedes szakmai tapasztalat jellemzi.

A Belső ellenőrzés az „**Éves Képzési Tervében**” foglaltakat az alábbiak szerint hajtotta végre:

- havonta megtartottuk a jogszabály ismertetéseket,
- az ún. „Költségvetési Levelek” szakfolyóirat fontosabb kérdéseit szintén havonta átbeszéltük,
- rendszeresen tanulmányoztuk a Nemzetgazdasági Minisztérium Ellenőrzési Rendszerek, valamint az Állami Számvevőszék honlapját,
- figyelemmel kísértük a társulásban végzett belső ellenőrzés sajátosságait.

A következő belső oktatásokat tartottuk meg:

- az önkormányzati ASP központokról,
- az önkormányzati vagyonkataszter vezetéséről,
- Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala „Etikai Szabályzatáról”.

Teljesítettük a **közszolgálati tisztviselők** adott évre kötelező **továbbképzési követelményeit**.

A fenti adatokból is jól látható, hogy a Belső ellenőrzés költségtakarékos módon hajtotta végre képzési tervét.

A Belső ellenőrzés **tárgyi feltételei**, mind az irodai elhelyezést, mind a számítástechnikai eszközellátottságot tekintve jók.

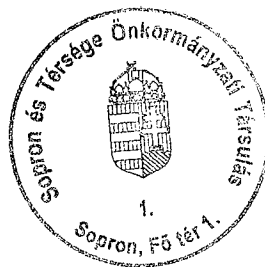
VI. A BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

2015. évben **nem volt olyan „Ellenőrzési Jelentésünk”, melyre az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek vezetői, és akikkel az ellenőrzés anyagát megismertették, észrevételt fogalmaztak volna meg.**

2015. évben **felülvizsgáltuk** - az elmúlt két év tapasztalatai és „jó gyakorlatai” alapján - a Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás „**Belső Ellenőrzési Kézikönyvét**”, a szükséges korrekciókat átvezettük.

A belső ellenőrzési tevékenység fejlesztése garanciális elemének tartjuk, hogy a belső ellenőrzési vezető tagja annak a fórumnak, mely a Nemzetgazdasági Minisztérium Államháztartási Belső Kontrollok Osztályán működik, így első kézből kap értesítést, illetve kéri ki a véleményét a jogszabály-módosításokról, kifejtheti véleményét az egyes módszertani segédletekről, ismertetheti a legjobb gyakorlatokat, meghívást kap személyes találkozókra.

Sopron, 2016. március 20.

[Handwritten signature]
/ Patzner László/
okl. közigazda
belső ellenőrzési vezető
NGM r. sz.: 511. 32. 09